

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 19 listopada 2018 r.

WK-I.431.4.17.2018
(WK.I.431.1.34.2018)

**Pan
Andrzej Jacek Oziębło
Starosta Białobrzegi**

**Starostwo Powiatowe w Białobrzegach
pl. Zygmunta Starego 9
26-800 Białobrzegi**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie² Justyna Pałka, Anna Doroszevska – inspektorzy wojewódzcy i Zofia Klemińska-Bilska – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Finansowej i Jednostek Samorządu Terytorialnego Wydziału Kontroli, przeprowadziły w dniach od 16 maja do 8 czerwca 2018 r. kontrolę w Starostwie Powiatowym w Białobrzegach, z siedzibą przy Pl. Zygmunta Starego 9.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

- wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami oraz cofania i przywracania ww. uprawnień w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 marca 2018 r.,
- przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w okresie od 1 października 2016 r. do 31 marca 2018 r.,

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).

² Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, ze zm.).

- wykorzystania dotacji udzielonej na realizację ww. zadania w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 9 października 2018 r., oraz stanowiska wobec zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. Wydawanie i zatrzymywanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami a także cofanie i przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami

W poddanym kontroli okresie wydano 646 decyzji w sprawie wydania prawa jazdy, 218 decyzji w zakresie zatrzymania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, 95 decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, 45 decyzji w sprawie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami, 81 decyzji w sprawie skierowania na badania lekarskie, 12 decyzji w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego, 85 decyzji w sprawie skierowania na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu, 73 decyzje w sprawie skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii, 15 decyzji w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, 18 decyzji w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, a także wygenerowano 973 profile kandydatów na kierowców. Badaniu poddano 15 wydanych dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami³ oraz wygenerowane do nich profile w ww. zakresie, 3 decyzje w zakresie zatrzymania prawa jazdy⁴, 3 decyzje w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami⁵, 3 decyzje w sprawie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami⁶, 3 decyzje w sprawie skierowania na badania lekarskie⁷, 3 decyzje w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego⁸, 3 zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym⁹ oraz 3 decyzje w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym¹⁰.

³ Dotyczy osób o numerze kierowcy: 00365/17, 00302/17, 00221/17, 00239/17, 00399/17, 00356/17, 00382/17, 00373/17, 00506/17, 00355/17, 00375/17, 00381/17, 00014/18, 00492/17 i 00007/18.

⁴ Dotyczy spraw oznaczonych: WK 5430.1.7.2017, WK 5430.10.41.2017, WK 5430.10.43.2017.

⁵ Dotyczy spraw oznaczonych: WK 5430.1.22.2017.BN, WK 5430.1.34.2017.BN, WK 5430.1.49.2017.BN.

⁶ Dotyczy spraw oznaczonych: WK 5430.1.14.2017.BN, WK 5430.1.32.2015.BN, WK 5430.1.34.2017.BN.

⁷ Dotyczy spraw oznaczonych: WK 5430.1.22.2017.BN, WK 5430.1.34.2017.BN, WK 5430.1.49.2017.BN.

⁸ Dotyczy spraw oznaczonych: WK 5430.7.2.2017, WK 5430.7.8.2017, WK 5430.7.1.2018.

⁹ Dotyczy spraw oznaczonych: WK 5430.9.14.2017, WK 5430.9.15.2017, WK 5430.9.17.2017.

¹⁰ Dotyczy spraw oznaczonych: WK 5430.9.1.2017, WK 5430.9.11.2017 i WK 5430.9.22.2017.

Pracownicy wykonujący zadania związane z wydawaniem praw jazdy oraz obsługą systemu teleinformatycznego, zgodnie z wymogami zawartymi w § 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami¹¹ zostali przeszkoleni w zakresie wykonywania ww. zadań co potwierdzają m.in. certyfikaty z odbytych szkoleń oraz pisemne wyjaśnienie Naczelnika Wydziału Komunikacji w Starostwie Powiatowym w Białobrzegach.

Starosta Białobrzegi generował profil osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami w terminie i przypadkach określonych w § 5 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. Organ w celu wygenerowania profilu kandydata na kierowcę rejestrował wnioski o wydanie prawa jazdy w systemie teleinformatycznym i prawidłowo przeprowadzał weryfikację złożonych dokumentów zgodnie z § 6 ww. rozporządzenia. Nie stwierdzono przypadku negatywnej weryfikacji wniosku o wydanie prawa jazdy, skutkującym zgodnie z § 6 ust. 3 ww. rozporządzenia odmową wydania prawa jazdy przez Starostę, jak również w przypadku wzywania do uzupełnienia przez kierowcę braków w dokumentacji załączonej do wniosku o wydanie prawa jazdy.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami składane były na formularzu określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Wszystkie decyzje sporządzone na podstawie ustawy o kierujących pojazdami¹² wydane zostały zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu, przez upoważnione osoby, w terminie określonym w art. 35 kpa¹³.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieprzestrzeganie w toku prowadzonych postępowań w sprawie wydawania skierowań na badania lekarskie¹⁴ wybranych przepisów kpa, poprzez:
 - niewskazanie we wszystkich poddanych badaniu decyzjach – uzasadnienia prawnego lub informacji o odstąpieniu od uzasadnienia decyzji, w przypadkach, gdy spełnione były

¹¹ Rozporządzenie z dnia 24 lutego 2016 r. Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. z 2016 r. poz. 231, ze zm.).

¹² Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978, ze zm.).

¹³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, ze zm.).

¹⁴ Dotyczy spraw oznaczonych: WK 5430.1.22.2017.BN, WK 5430.1.34.2017.BN i WK 5430.1.49.2017.BN.

- przesłanki określone w art 107 § 4 kpa, czym naruszono art. 107 § 1 kpa, stanowiący, że decyzja powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne, w szczególności cyt.: „*wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa*”,
- niewskazanie w rozstrzygnięciu wszystkich ww. decyzji przepisów prawa procesowego, tj. przepisów kpa. Powyższym zaniechaniem nie zapewniono należytej informacji o podstawie prawnej działania organu zgodnie z zasadą określoną w art. 9 kpa cyt.: „*Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznanomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek*”.
2. W podstawie prawnej 3 decyzji dotyczących przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym¹⁵ przywołano niemający zastosowania art. 109 ust. 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami, zamiast art. 109 ust. 3 ww. ustawy.
 3. Nieterminowe przekazanie w przypadku sprawy dotyczącej wydania dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdami¹⁶ – podmiotowi dokonującemu personalizacji blankietów prawa jazdy i dystrybucji praw jazdy, danych i informacji zawartych we wniosku oraz fotografii i wzoru podpisu wnioskodawcy. Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 5 ppkt c) rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, dane i informacje zawarte we wniosku oraz fotografia i wzór podpisu wnioskodawcy są przekazywane do ww. podmiotu w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia otrzymania wymaganych dokumentów lub przekazania danych przez ośrodek egzaminowania w drodze teletransmisji.
 4. Nie wprowadzenie do systemu teleinformatycznego informacji o zatrzymaniu prawa jazdy¹⁷, czym naruszono regulacje zawarte w § 14 pkt 1) rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, cyt.: „*Prawo jazdy (...), w którego zakresie ustanowiony został zakaz: a) przechowuje się w teczce akt ewidencyjnych:*

¹⁵ Dotyczy decyzji oznaczonych: WK 5430.9.1.2017, WK 5430.9.11.2017 i WK 5430.9.22.2017.

¹⁶ Dotyczy sprawy oznaczonej numerem karty kierowcy: 00373/17.

¹⁷ Dotyczy sprawy oznaczonej: WK.5430.1.7.2017.

a) kierowców, jeżeli wydane zostało przez polski organ, (...) po wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego danych o zakazie”.

Ponadto ustalono, że 14 wniosków o utworzenie profilu osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz o wydanie prawa jazdy¹⁸ zawierały nazwę Starostwa Powiatowego w Białobrzegach lub nazwę Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Białobrzegach zamiast nazwy organu wydającego, tj. Starosty Białobrzeskiego. Działaniem takim naruszono wymogi określone we wzorze formularza wniosku i decyzji o wydaniu prawa jazdy stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości.**

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie: kompletności wniosków oraz ich załączników, profilu osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami, zachowania właściwości rzeczowej i miejscowej organu, spełnienia przesłanek uzasadniających zatrzymanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, cofanie i przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydawanie skierowań, jak również decyzji w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz terminowości wydawania decyzji w przedmiotowych sprawach, obowiązku pobrania opłaty za wydanie uprawnienia do kierowania pojazdami, przywrócenie uprawnień do kierowania pojazdami oraz zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, przechowywania akt ewidencyjnych kierowców, zachowania okresu, na jaki uprawnienie do kierowania pojazdami oraz zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym może być wydane.

Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadki niekompletnych elementów decyzji dotyczących wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami oraz skierowań, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, a także

¹⁸ Dotyczy spraw oznaczonych numerem kierowcy: 00365/17, 00221/17, 00239/17, 00399/17, 00356/17, 00382/17, 00373/17, 00506/17, 00355/17, 00375/17, 00381/17, 00014/18, 00492/17, 00007/18.

pozostałe powyżej opisane uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

II. Przygotowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

W kontrolowanym okresie na terenie Powiatu Białobrzieskiego (dalej Powiat) wyznaczono, zgodnie z art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej¹⁹, dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, które usytuowano w czterech lokalach pochodzącym z zasobu powiatu i gmin, tj. punkty prowadzone przez adwokata i radcę prawnego zlokalizowane:

- w budynku Starostwa Powiatowego w Białobrzegach, przy ul. Krakowskiej 28,
- w budynku Starostwa Powiatowego w Białobrzegach, przy ul. Żeromskiego 84,
- w Urzędzie Miasta i Gminy w Wyśmierzycach, przy ul. Mickiewicza 75,
- w Urzędzie Gminy w Promnej, Promna Kolonia 5.

Lokale, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna pochodzące z zasobu gmin występujących na obszarze Powiatu zostały udostępnione do nieodpłatnego użytkowania na podstawie zawartych porozumień²⁰ oraz zostały dostosowane²¹ do wymogów określonych w § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej²².

Ponadto Starosta Białobrzieski w terminie do 30 listopada 2016 r. zawarł trójstronne porozumienie²³, o których mowa w art. 10 ust. 1 powyższej ustawy z okręgową radą adwokacką oraz okręgową izbą radców prawnych dotyczące uruchomienia punktu w lokalu znajdującym się w zasobie Powiatu. Ponadto Powiat zawarł porozumienie²⁴ w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 roku na obszarze Powiatu Białobrzieskiego z Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Kielcach. W związku z czym dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach

¹⁹ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, ze zm.).

²⁰ Dotyczy Porozumień zawartych 14 grudnia 2016 r. pomiędzy Powiatem Białobrzieskim, a dwoma Gminami, funkcjonującymi na obszarze Powiatu – Promna i Wyśmierzyce.

²¹ Stwierdzono na podstawie oględzin przeprowadzonych w dwóch punktach nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. w budynku Starostwa Powiatowego w Białobrzegach przy ul. Krakowskiej 28 oraz przy ul. Żeromskiego 84.

²² Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 318).

²³ Porozumienie zawarte w dniu 28 października 2016 r.

²⁴ Porozumienie zawarte w dniu 14 grudnia 2016 r.

wskazał radców prawnych²⁵ wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Następnie Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Radomiu poinformował²⁶ Starostę Białobrzeskiego, że cyt. „(...) porad będą udzielać adwokaci pełniący dyżury w roku bieżącym”. Z wyznaczonym adwokatem i radcą prawnym Starosta zawarł umowy²⁷ o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. na obszarze Powiatu Białobrzeskiego.

Do dnia 15 grudnia 2015 r., w wyniku przeprowadzonego otwartego konkursu ofert, nie wyłoniono organizacji pozarządowej w celu zlecenia jej realizacji zadania polegającego na świadczeniu nieodpłatnej pomocy prawnej z uwagi na niespełnienie przez jednego oferenta wymogów formalnych określonych w ogłoszeniu o konkursie. Otwarty konkurs ofert przeprowadzono w trybie określonym w art. 11-14 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²⁸.

Starosta Białobrzeski przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu w terminie²⁹ określonym w art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu za 2017 r.

Udzielający nieodpłatnej pomocy prawnej we wszystkich punktach na terenie Powiatu przekazywali staroście karty nieodpłatnej pomocy prawnej³⁰ oraz oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej³¹. Z pisemnych wyjaśnień Sekretarza Powiatu, udzielonych w toku kontroli wynika, że wszystkie osoby świadczące pomoc prawną zgodnie z zapisami umów o świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, cyt.: *„Karty nieodpłatnej pomocy prawnej były przekazywane Staroście Białobrzeskiemu na początku każdego następnego miesiąca (przed 10 dniem kalendarzowym). Karty były dostarczane w sposób uniemożliwiający identyfikację osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej: dostarczane były w zaklejonych kopertach, w których były posegregowane oddzielnie karty i oświadczenia*

²⁵ Pismo znak OIRP/1462/2016/KB z 14 listopada 2016 r. dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach wskazujące radcę prawnego oraz jego zastępcę.

²⁶ Pismo L.dz. 1413/16 z 21 listopada 2016 r. dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Radomiu.

²⁷ Dotyczy umów Nr: 72/2016 r. i 73/2016 r. zawartych 20 grudnia 2016 r. Badaniu poddano wszystkie umowy.

²⁸ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, ze zm.).

²⁹ Informacja zbiorcza została przekazana pocztą elektroniczną w dniu 29 stycznia 2018 r.

³⁰ Badaniu poddano 50 kart nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach prowadzonych przez adwokata i radcę prawnego.

³¹ Badaniu poddano 13 oświadczeń złożonych przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, o których mowa w art. 4 ust 4.

oraz zestawienie przepracowanych godzin wraz z fakturą).”, zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Informacja o lokalach, w których usytuowano punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogram wskazujący dni i godziny oraz uprawnienia zawodowe osób udzielających pomocy zamieszczona została w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Białobrzeskiego, zgodnie z wymogami określonymi w art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej. Informacja o lokalach, w których usytuowano punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogram wskazujący dni i godzin została również umieszczona na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Wyśmierzyce i Urzędu Gminy Promna, zgodnie z wymogami określonymi w art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak wskazania w umowach z adwokatem³² i radcą prawnym³³ informacji o miejscu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, określeniu sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, wskazaniu niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiające udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zasadach zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej. Zaniechaniem takim naruszono art. 6 ust. 2 pkt 1, 3, 4, 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Zgodnie z wyjaśnieniem Sekretarza Powiatu Białobrzeskiego, cyt.: *„(...) prawnicy uczestniczący w procedurze skierowania ich do prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w naszym powiecie wiedzą gdzie te punkty są zlokalizowane i w jakich godzinach przyjmowani są interesanci. (...) Ustaliliśmy też, że możliwe będzie funkcjonowanie nieodpłatnej pomocy prawnej w kilku lokalizacjach – po skonsultowaniu sprawy z prawnikiem obsługującym punkt. Pozwoliło to na łatwiejszy dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej mieszkańców naszego powiatu w latach 2016 i 2017.”*

2. Niepowiadomienie Wojewody Mazowieckiego o trójstronnym porozumieniu³⁴ w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu Białobrzeskiego zawartym

³² Dotyczy umowy Nr 72/2016 r. zawartej 20 grudnia 2016 r.

³³ Dotyczy umowy Nr 73/2016 r. zawartej 20 grudnia 2016 r.

³⁴ Porozumienie zawarte w dniu 14 grudnia 2016 r.

między Powiatem Białobrzeskim a Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach oraz Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu oraz o Porozumieniu³⁵ z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach, czym naruszono art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, który stanowi, że cyt.: „*O każdym zawartym porozumieniu (...) powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę.*”

Ponadto stwierdzono, że:

- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Promna i Urzędu Miasta i Gminy Wyśmierzyce nie umieszczono informacji dotyczącej lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny oraz w których punktach nieodpłatna pomoc prawna była udzielana przez adwokata lub radcę prawnego. Zaniechaniem takim naruszono § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, który stanowi, że „*Informację o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna, zamieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego (...) gminy, na których obszarze są zlokalizowane te punkty (...)*”.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, dostosowano lokale do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, udostępniono na stronie BIP urzędu informacje zgodne z art. 9 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, terminowo zawarto porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu i Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach zawierające wymagane elementy. Terminowo przekazano Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej. W sposób prawidłowy weryfikowano karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej pod względem kompletności.

³⁵ Porozumienie zawarte w dniu 14 grudnia 2016 r.

Mając natomiast na uwadze, że nie udostępniono na stronach BIP urzędów gmin Promna oraz Urzędu Miasta i Gminy Wyśmierzyce, w których była udzielana nieodpłatna pomoc prawna, informacji wynikających z § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, nie poinformowano niezwłocznie Wojewody Mazowieckiego o podpisaniu zawartego trójstronnego porozumienia z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach oraz Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu oraz o porozumieniu z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach, uzasadnione jest sformułowanie oceny **pozytywnej pomimo nieprawidłowości**.

III. Wykorzystanie dotacji udzielonej na realizację nieodpłatnej pomocy prawnej

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania dotacji przekazanej w 2017 r. z budżetu Wojewody Mazowieckiego w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

W 2017 r. Powiat Białobrzegi (dalej Powiat) na sfinansowanie zadania zleconego do wykonania z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymał z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), dotację celową w kwocie 125 208,00 zł, w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*. Jak wynika z ksiąg rachunkowych oraz zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym: *Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2017 r.* dotację wykorzystano w kwocie 124 353,71 zł, tj. w 99,32 %. Niewykorzystaną dotację w kwocie 854,29 zł przekazano na rachunek MUW 29 grudnia 2017 r. (WB. nr 255 z dnia 29 grudnia 2017 r.), z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust 1 i 6 ustawy o finansach publicznych³⁶.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej dotacji do Powiatu w wysokości 125 208,00 zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

³⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.).

2. Powiat otrzymaną dotację na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej przeznaczył na wynagrodzenia w wysokości 120 731,76 zł i na koszty obsługi organizacyjno-techniczne w wysokości 3 621,95 zł, co stanowi, odpowiednio – 97% i 3% otrzymanej dotacji i jest zgodne z postanowieniami art. 20 ust 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.
3. Starosta Białobrzeski w związku z realizacją zadania zleconego na świadczenie usług pomocy prawnej wypłacił wynagrodzenie w kwocie 120 731,76 zł zgodnie z zawartymi dwoma umowami z jednym adwokatem i jednym radcą prawnym, prowadzących kancelarie prawne.
4. Koszt porady prawnej, w przeliczeniu na jedną osobę, udzielanej przez adwokata i radcę prawnego w 2017 r. wyniósł kwotę 710,59 zł.
5. Do środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna* w Starostwie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgową dochodów i wydatków, gdzie możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji gospodarczych.
6. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości³⁷.
7. Sprawdzone zapisy księgowe w ewidencji wydatków spełniały wymogi art. 20 ustawy o rachunkowości.
8. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych³⁸.
9. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2016 r. *o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* sporządzonym przez Starostwo wynikały z ewidencji księgowej wydatków.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono osiągnięcie w 2017 r. przez Powiat dochodu w kwocie 101,93 zł z tytułu odsetek w wyniku zgromadzonych środków pieniężnych z dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym, wg aneksu nr 4 do umowy o prowadzenie rachunków bankowych dla klientów korporacyjnych oraz o świadczenie usług związanych z tymi rachunkami z dnia 22/07/2013 r zawartego w Radomiu w dniu 14 lipca 2017 r. pomiędzy Powiatem

³⁷ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.).

³⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz.1053, ze zm.).

Białobrzeskim z siedzibą w Białobrzegach, a Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, Centrum Korporacyjne w Radomiu, ul. Kościuszki 2, 26-600 Radom.

Mając na względzie powyższe ustalenia należy wskazać, iż środki z dotacji zgodnie z ustawą o finansach publicznych mają służyć finansowaniu i dofinansowaniu realizacji zadań publicznych. Wydatki z budżetu państwa podlegają swoistym zasadom rozliczania i z tego powodu ich celem nie jest generowanie dodatkowych przychodów dla jednostek, w szczególności wynikających z oprocentowania tych środków i nie mogą stanowić nadwyżki środków. Dochód uzyskany z ww. tytułu powinien zostać przekazany na rachunek dochodów budżetu państwa.

W związku z powyższymi ustaleniami informuję Pana Starostę, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2017 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Przestrzegania w toku prowadzonych postępowań przepisów ustawy kodeks postępowania administracyjnego, poprzez:
 - wskazywanie w decyzjach w sprawie wydawania skierowań na badania lekarskie uzasadnień prawnych lub informacji o odstąpieniu od uzasadnieniu decyzji, zgodnie z art. 107 § 1 i 4 kpa,
 - wskazywanie w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie wydawania skierowań na badania lekarskie przepisów prawa procesowego, zgodnie z zasadą określoną w art. 9 kpa.
2. Wskazywania w podstawie prawnej decyzji dotyczących przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym prawidłowej podstawy prawnej dla tego rodzaju działania, zgodnie z art. 109 ust. 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami.
3. Terminowego przekazywania podmiotowi dokonującemu personalizacji blankietów prawa jazdy i dystrybucji praw jazdy w sprawach dotyczących wydania dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdami – danych i informacji zawartych we wniosku oraz fotografii i wzoru podpisu wnioskodawcy, zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 5 ppkt c) rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
4. Wprowadzania do systemu teleinformatycznego informacji o zatrzymaniu prawa jazdy, zgodnie z regulacją zawartą w § 14 pkt 1) ww. rozporządzenia.

5. Wskazywania w umowach z adwokatem i radcą prawnym informacji, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1, 3, 4, 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.
6. Zawiadamiania Wojewody Mazowieckiego o trójstronnym porozumieniu w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu Białobrzeskiego zawartym pomiędzy Powiatem Białobrzeskim z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach i Okręgową Radą Adwokacką w Radomiu oraz o Porozumieniu z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- weryfikacji wniosków o utworzenie profilu osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz o wydanie prawa jazdy, w szczególności w zakresie prawidłowego oznaczania organu, zgodnie z wymogiem ustalonym we wzorze formularza wniosku i decyzji o wydaniu prawa jazdy stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami,
- umieszczania na stronie BIP urzędów gmin, w których nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana informacji określonych w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do wpłaty na rachunek bankowy MUW nr 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000 kwoty 101,93 zł z tytułu odsetek pozyskanych w wyniku gromadzenia środków pieniężnych z dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym, § 0920 – *Wpływy z pozostałych odsetek*, do właściwego rozdziału klasyfikacji budżetowej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Zobowiązuję Pana Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

*Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli*

